

18.3.2025

HA/46/00.01.02.03/2025

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Asiakkaat ja henkilöstö -yksikkö
asin.posti.stm@gov.fi

VN/35922/2023

Tietopyyntö hyvinvointialueille asiakasmaksuja sekä ensihoitopalvelua koskien

1. Onko alueellanne otettu käyttöön kaikki ne toimet, joita maksun periminen käyttämättä jätetystä palvelusta edellyttää? Jos ei, mitä toimia ei ole vielä käytössä? Näillä toimilla viitataan asiakasmaksulain 3 §:ssä tarkemmin määriteltyihin toimiin, joihin kuuluvat ilmoittaminen siitä, että peruuttamatta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä maksu, ohjeiden antaminen ajan/paikan perumisesta sekä tietyissä tilanteissa vielä asiakkaan/hänen edustajansa muistuttaminen varatusta ajasta.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kaikki toimet asiakasmaksulain 3 §:ssä käyttämättä jätetystä palvelusta maksun perimiseksi.

2. Arvioidaanko alueellanne käyttämättä jätetystä palvelusta perittävän maksun mahdollista kohtuuttomuutta tapauskohtaisesti, kuten hallituksen esityksessä 129/2020 todetaan, vai onko esimerkiksi tiettyjä asiakasryhmiä suoraan vapautettu käyttämättä jätetyn palvelun maksuista, ja jos, niin millä perusteella?

Arvioimme kohtuuttomuutta tapauskohtaisesti. Käyttämättä jätetystä palvelusta ei peritä maksua, mikäli peruuttamattomuuteen on hyvä syy. Päijät-Hämeen hyvinvointialueella on vapautettu erilaisia asiakasryhmiä: käyttämättä jätetystä palvelusta ei peritä asiakasmaksua lyhytaikaisista hoito- ja asumispalvelupaikoista päihde- ja mielenterveyspalveluissa, vammaispalveluissa sekä ikääntyneiden sosiaalipalveluissa. Näin huomioidaan palvelua käyttävien asiakkaiden kuuluminen usein heikommassa asemassa oleviin ja huonokuntoisiin (asiakasmaksujen periaatteet, aluevaltuusto 10.6.2024 § 19).

3. Onko teillä tietopohjaa tai miten arvioitte sitä, paljonko maksuja käyttämättä jätetyistä palveluista alueellanne voitaisiin nykyainsäädännössä mainittujen palvelujen osalta vuosittain kaikkiaan periä (euromääräisesti), jos alueellanne olisi käytössä kaikki kysymyksessä 1 mainitut toimet ja maksun mahdollista kohtuuttomuutta arvioitaisiin tapauskohtaisesti?

Meillä ei ole ajantasaista tietopohjaa tai esittää euromääriä. Vammaispalveluiden sekä mielenterveyspalveluiden asiakasmaksut ovat kuitenkin marginaalisia hyvinvointialueen kokonaisuudessa.

18.3.2025

HA/46/00.01.02.03/2025

4. Kuinka paljon alueellanne on nykyisin sellaisia ensihoitopalveluun liittyviä käyntejä, jotka eivät johda paikan päällä annettavaan ensihoitoon tai ensihoitoon liittyvään jatkokuljetukseen, ts., jotka eivät nykyisin täytä Kelan korvauskriteerejä? Koontitiedon lisäksi pyydämme mahdollisuuksien mukaan toimittamaan myös eritellyn tiedon korvaukseen johtamattomien tilanteiden syystä/syykoodista.

Olemme saaneet Kelalta korvauksen 17 232 kpl ensihoidon tehtävistä vuonna 2024. Kokonaismäärä ensihoidon tehtävissä oli 37 040 eli Kelan korvausta emme saaneet 19 808 tehtävästä. Näistä isoimmat lukumäärältään olivat:

X-51 ei tarvetta ensihoitoon / hoitotoimenpiteisiin 4568 kpl

X-94 peruutus kenttäjohtajan toimesta 1870 kpl

X-5 ei tarvetta 1418 kpl

X-44 ohjataan jatkohoitoon muulla kuljetuksella 1213 kpl

Lahdessa, 18.3.2025

Antti Niemi

Talousjohtaja
Päijät-Hämeen hyvinvointialue